

DOWN SENDROMU

DOWN SENDROMU NEDİR?

Down Sendromu, genetik bir farklılık, bir kromozom anomalisidir. En basit anlatımı ile sıradan bir insan vücudunda bulunan kromozom sayısı 46 iken Down Sendromlu bireylerde bu sayı üç adet 21. kromozom olması nedeniyle 47 olmaktadır. Down Sendromu tedavi edilebilen bir hastalık değil, genetik bir farklılıktır. Hücre bölünmesi sırasında yanlış bölünme sonucu 21. kromozom çiftinde fazladan bir kromozom yer alması ile meydana gelir. Down Sendromuna sebep olduğu bilinen tek etmen hamilelik yaşıdır, 35 yaş üstü hamileliklerde risk artar. Ancak genel olarak genç kadınlar daha fazla bebek sahibi olduğundan Down sendromlu çocukların %75-80'i genç annelerin bebekleridir. Ülke, milliyet, sosyo-ekonomik statü farkı yoktur. Ortalama her 800 doğumda bir görülür. Tüm dünyada 6 milyon civarında Down Sendromlu birey yaşamaktadır. Türkiye'de tam bir veri yok ama yaklaşık 100.000 Down Sendromlu kişi olduğu tahmin ediliyor. Hafif veya orta seviye zihinsel ve fiziksel gelişim geriliğine sebep olur.

EĞİTİM NE ZAMAN BAŞLAMALIDIR?

Hemen ! Erken ve Sürekli eğitim....

Eğer çok ciddi bir sağlık sorunu yoksa 0-2 ay içerisinde erken müdahale ve fizyoterapi başlamalı.

Tüm çocuklar için eğitim doğduğunda başlar. Down Sendromlu bebekler diğer bebeklerden daha fazla desteğe ihtiyaç duyarlar. Ama diğer bebekler gibi onlar da ailenin kabullenmesine, sevgisine, iletişimine ihtiyaç duyarlar. Aileler bebeklik döneminde çocuğun gelişimde kilit rol oynamaktadırlar. Bebekle oynamak, konuşmak, şarkılar söylemek, yeterli uyaran almasını, sosyal ortamlara sokarak farklı çevreleri tanımasını sağlamak önemlidir. Ama bütün bunların yanı sıra doğumdan itibaren fizyoterapist ve özel eğitim uzmanı desteği almak da gerekmektedir. Bu desteklere ücretsiz olarak ulaşmak mümkündür. Bunun için bebeğin tanı sonucu ile birlikte Sağlık Bakanlığı'nın duyurduğu hastanelerden birine giderek bebeğin engel derecesini ve durumunu belirten bir kurul raporu almak ve bu raporla birlikte ikamet edilen bölgedeki Rehberlik ve Araştırma Merkezine (RAM) giderek rapor çıkartmak gerekmektedir.

Down Sendromlu bebeklerin gelişim geriliği yaşadığı bilinen bir gerçektir. Bu sebeple çocuğun geri kalmasını bekleyip bir yaşından sonra müdahaleye başlamak doğru değildir. Hedef gecikme başlamadan desteğe başlayarak zaman içinde yaşlıları ile arasında açılacak makasın mümkün olduğunca dar tutulması olmalıdır.

Aksaray Rehberlik Araştırma Merkezi Özel Eğitim Bölümü

 @aksarayram_68

 @aksaray_ram

 <https://aksarayram.meb.k12.tr>

 0382 2125737

 Fatih Mah. 4139 Sk. No11

Ocak 2024

AİLEMİZ NASIL ETKİLENİR?

Down Sendromlu bir çocuk sahibi olmanın aile yapısını veya diğer kardeşleri olumsuz etkileyip etkilemediği araştırılmış ve bu konudaki önyargıların doğru olmadığı anlaşılmıştır. Yapılan araştırmalarda boşanma oranının diğer popülasyona göre daha düşük olduğu gözlemlenmiştir. Kardeşlerde, Down Sendromlu bir kardeşe yaşamın hem zorlayıcı hem de güçlendirici etkilerine maruz kaldıkları için hoşgörü, yardımseverlik gibi değerlerinin daha güçlü geliştiği belirtilmektedir.

DOWN SENDROMLU ÇOCUK

Yürüyecek mi?evet

Dileri çıkacak mı?evet

Konuşacak mı?..... evet

Tuvaletini söyleyecek mi?.....evet

Öz bakım becerisi kazanacak mı?.....evet

İlk çocuğum Down Sendromlu ikinci çocuğum da Down Sendromlu olabilir mi?

Bu sorunun cevabı çocuğun kromozom değişiminin türüne bağlıdır. Çocuk doğduktan sonra tekrar etme riski Trizomi 21'de %1'in altındadır. Anne ve babanın yaşlarına bağlı değildir. Mozaik formda risk yüksek değildir, fakat istisnalar oluşmaktadır. Translokasyon bir ebeveyn tarafından genetik olarak verildiğinde, o zaman tekrar etme riski %8 ile %10 arasında değişmektedir

DOWN SENDROMUNUN TİPİK BELİRTİLERİ

Down Sendromlu çocuklarda görülen tipik belirtiler vardır. Ancak bu belirtilerin tamamının herhangi bir çocuk üzerinde görülme olasılığı mümkün değildir.

- 1.Zekâ bölümü genellikle 30–50 arasındadır.
- 2.Kafaları ufaktır. Buna paralel olarak beyinleri ufaktır.
- 3.Yüzleri oval ve yassıdır. Burun kemikleri gelişmemiştir. Burun düz ve göz çukurları yumurta biçimindedir.
4. Sıklıkla göz bozukluklarına rastlanır.
- 5.Genellikle geç diş çıkarırlar. Dişleri ufak ve dizilişleri uygun değildir.
- 6.Genellikle dilleri büyüktür. Sıklıkla ağızdan dışarı doğru arkar.
- 7.Genellikle boyunları geniştir. Boyunlarının yan tarafındaki deri gevşektir.
- 8.Ayak ve eller kısa, geniş, düz ve kare biçimindedir.
- 9.Saçları genellikle dik, ince ve düzdür.
- 10.Üreme organları genellikle gelişmemiştir.
- 11.Boyları kısadır. Özellikle yaşamlarının ilk üç yılında büyüme yavaştır.
- 12.Derileri esneklikten yoksundur. Kolayca gevşer ve sertleşir.
- 13.Genellikle konuşmaları düzgün değildir.

ÖĞRETMEN VE AİLELERE ÖNERİLER

*Çocuklarına yardım edebilecekleri stratejiler geliştirmeleri, çeşitli davranış sorunlarını çözme ve sağlıklı bir aile çevresi sağlama konusunda ebeveynlerin bir uzmandan danışmanlık hizmeti almaları faydalı olacaktır.

*İstenmeyen davranışlar yerine istenen davranışları görmek, bunlara ağırlık vermek ve ödüllendirmek çok önemlidir.

*Hoş ve motive eden bir çevre yaratmak çocuğun gelişimin destekler.

*Bilişsel gelişimini desteklemede eğitsel araç olarak oyundan faydalanılmalıdır.

*Doğru ve ilginç materyal kullanımı bir yandan çocuğu motive ederken bir yandan da çocuğun görsel anlamda gelişimini destekler.

*Çocuğun öğrendiklerini tekrarlaması, pekiştirmesi ve genellemesi için günlük yaşantısında fırsatlar yaratılmalıdır.

*Eğitimi mümkün olduğunca normal çocuklar arasında da desteklenmelidir.

*Çocuğunuzu toplumdan soyutlamayın, sosyal bir çevrede uyum içinde yaşamını sürdürme konusunda ona destek verin.

*Çocuğunuz gereksinimi olan şeyleri yapmaya özen gösterin.

*Çocuğunuz sinirlendiği zaman onu sakin ve kibar bir yolla rahatlatın.